

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ
POWIATOWEGO PROGRAMU
OCHRONY ZDROWIA
PSYCHICZNEGO
NA LATA 2017 – 2022**

ZA ROK 2021

*Opracowała: Magdalena Mackiewicz
na podstawie danych zebranych od realizatorów Programu*

Kwiecień 2022 r.

I. WPROWADZENIE

Obowiązek sporządzenia niniejszego sprawozdania podyktowany jest zapisami Uchwały Nr LII/228/2017 Rady Powiatu w Gołdapi z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022”.

Program wyznacza kierunki i działania w obszarze zdrowia psychicznego oraz skupia się na działaniach dotyczących chorób psychicznych i profilaktyki.

Celem głównym Programu jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.

Szczegółowymi celami Programu są:

- 1) Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia wpływających korzystnie na zdrowie psychiczne, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu;
- 2) Zapobieganie powstawaniu zaburzeń psychicznych;
- 3) Integracja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) Koordynacja różnych form opieki i pomocy.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zdrowie psychiczne to „stan dobrego samopoczucia, w którym człowiek wykorzystuje swoje zdolności, może radzić sobie ze stresem w codziennym życiu, może wydajnie i owocnie pracować oraz jest w stanie wnieść wkład w życie danej wspólnoty”. Jest to globalne dobro publiczne, integralna część zdrowia i dobrostanu obywateli Europy oraz podstawowe prawo człowieka, wzmacniające więź społeczną i kapitał społeczny, zwiększając bezpieczeństwo życia w środowisku. Brak pozytywnego życia psychicznego jest zagrożeniem dla zdrowia publicznego, jakości życia i gospodarki.

Rok 2021 był kolejnym wyjątkowo trudnym rokiem ze względu na trwającą pandemię COVID-19.

Zgodnie z raportem Organizacji Narodów Zjednoczonych, opublikowanym już w maju 2020 roku, pandemia wywołuje poważne problemy natury psychologicznej wśród społeczeństw całego świata. Jak wynika z badań ankietowych, w niektórych krajach nawet 2/3 populacji

odczuwa skutki stresu wywołanego istniejącą sytuacją, co wpływa na zarówno ich życie społeczne, jak i zawodowe.

II. REALIZATORZY PROGRAMU

W roku 2021 Program realizowany był przez:

1. Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Gołdapi
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi
3. Ośrodki Pomocy Społecznej gmin powiatu
4. Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi
5. Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Ełckiej w Gołdapi
6. Środowiskowy Dom Samopomocy „Słoneczny Dom” w Gołdapi
7. Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Gołdapi
8. Liceum Ogólnokształcące w Gołdapi i Zespół Szkół Zawodowych w Gołdapi

III. REALIZACJA PROGRAMU

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Gołdapi

W roku 2021 pracownicy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Gołdapi podjęli się następujących zadań:

- **Przeprowadzono 677 badań psychologiczno – pedagogicznych** w celu ustalenia przyczyn trudności w poprawnym pisaniu i czytaniu, opracowano opinie wraz z zaleceniami do pracy w domu i szkole (dysleksja rozwojowa/ryzyko dysleksji)

Wydano:

- **255 opinii psychologiczno – pedagogicznych**
- **8 opinii do komisji orzekania o niepełnosprawności**
- **127 opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka** - badanie dziecka w celu wydania opinii o potrzebie WWRD wraz z zaleceniami do pracy terapeutycznej z dzieckiem
- **1 opinię do Wojskowej Komisji Uzuppełnień**
- **25 badań testem** w celu diagnozy i wydania zaleceń do pracy z uczniem z ASD/ ADOS
- **24 opinie** o gotowości i szkolnej dziecka
- **24 opinie** o poziomie funkcjonowania dziecka
- **208** - Konsultacje i wsparcie psychologiczne rodzica w zakresie trudności wychowawczych, emocjonalnych, rozwojowych dziecka
- **218 diagnoz** logopedycznych
- **102 uczniów** - badania przesiewowe mowy
- **102 uczniów** - badania Platformą Badania Zmysłów

Ponadto Poradnia wydała:

- 9 orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania
- 64 orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na:
  - 17 - Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim
  - 8 - Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym
  - 3 - Niepełnosprawność ruchowa
  - 3 - Niepełnosprawność ruchowa w tym z afazją
  - 4 - Zespół Aspergera
  - 6 - Zagrożenie niedostosowaniem społecznym
  - 13 - Autyzm
  - 2 - Słabosłyszący
  - 2 - Niepełnosprawność sprzężona: Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, autyzm
  - 1 - Niepełnosprawność sprzężona: Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym, autyzm
  - 1 - Niepełnosprawność sprzężona: Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, niepełnosprawność ruchowa
  - 1 - Niepełnosprawność sprzężona: Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, niedosłuch
  - 1 - Niepełnosprawność sprzężona: Autyzm, słabowidzenie
  - 2 – o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych

Liczba dzieci objętych terapią indywidualną:

Terapia pedagogiczna - **5 uczniów, 95 spotkań**

Terapia pedagogiczna z elementami SI (integracja sensoryczna) - **1 uczeń, 18 spotkań**

Terapia ZRKES - **1 uczeń, 26 spotkań**

Liczba dzieci objętych zajęciami o charakterze terapeutycznym: **3**

Terapia logopedyczna - **55**

Obserwacja zachowania dziecka na terenie przedszkola w celu udzielenia wsparcia dziecku, rodzicowi i nauczycielowi w pracy z dzieckiem: **6**

Obserwacja psychologiczna zachowania dziecka na terenie Poradni P-P - **6 dzieci, 12 spotkań**

Terapia psychologiczna – **28 uczniów, 143 spotkania**

Zajęcia integracyjne – **3 spotkania (3 osobowe grupy)**

Programy profilaktyczne i inne działania na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom:

Zajęcia z uczniami:

1. „Cyberzagrożenia i cyberuzależnienia” – **5 spotkań, 105 uczniów**
2. „Jak radzić sobie ze stresem egzaminacyjnym?” – **3**
3. „Stres – Dlaczego? Po Co? Jak nad nim zapanować?” – **1 spotkanie**
4. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno społeczne – **46 spotkań, 3 uczniów**
5. Z elementami treningu kontroli złości – **7 spotkań, 2 uczniów**
6. SP Galwecie - 1 spotkanie **15 uczniów**
7. Oddział przedszkolny Dubeninki – **1 spotkanie 10 uczniów**
8. Zajęcia StART dla uczniów klasy 0B w SP nr 1 w Gołdapi – **4 spotkania w grupie, 22 uczniów**
9. Trening Zastępowania Agresji ART. **3 uczniów – 6 spotkań**
10. Zajęcia z profilaktyki uzależnień w Bibliotece Publicznej - **1 spotkanie, 8 uczniów**
11. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego - **3 spotkania, 22 uczniów**

Zajęcia dla rodziców:

1. „Jak rozpoznać objawy depresji u dziecka?” – **1 spotkanie**
2. ZAJĘCIA WYCHOWAWCZE DLA RODZICÓW – **1 spotkanie**
3. Zajęcia „Jak wspierać rozwój dziecka” – **4 spotkania, 71 rodziców**
4. Zajęcia „Mądra miłość czyli trudna sztuka wychowania” – **2 spotkania, 30 rodziców**

Konsultacje z nauczycielami:

1. Mające na celu wsparcie ich w pracy z dziećmi w szkole i przedszkolu – **8**
  2. Konsultacje telefoniczne z nauczycielami – **40**
  3. Zajęcia w Szkole Podstawowej w Baniach Mazurskich na temat: „Pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkole i funkcjonowania uczniów w związku z powrotem do szkół – **1 spotkanie, 21 nauczycieli.**
  4. Zajęcia w Szkole Podstawowej w Dubeninkach na temat, „Wsparcie psychologiczno- pedagogiczne uczniów z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych” – **1 spotkanie, 16 nauczycieli**
  5. *Organizacja zbiórki „ Stare klucze dla budzika”. Zebrane klucze zostaną przekazane do zakładów ślusarskich, które oddadzą je na złom a pieniądze za pośrednictwem Polskiego Stowarzyszenia Serwisów Kluczowych przekażą Fundacji „ A Kogo?”, zajmującej się systemowym rozwiązywaniem problemów dzieci w śpiączce.*
- ❖ Współpraca z Suwalskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach
  - ❖ Współpraca z Mazurskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Elku

**Sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli powiatu goldapskiego
pracujących z uczniami z ASD (Spektrum zaburzeń autystycznych)**

Lp.	Temat	Data	Miejsce	Liczba uczestników	Liczba godzin	Prowadzący
1.	„Autodestrukcje u dzieci i młodzieży – profilaktyka i wspieranie”	03.02.2021r.	Grupa Gołdap Zajęcia zdalne	13	4	Janusz Tkaczow
2.	„Zaburzenia nastroju u dzieci i młodzieży. Depresja i profilaktyka suicydalna”	28.04.2021r.	Grupa Gołdap Zajęcia zdalne	5	2	Janusz Tkaczow
3.	„Zaburzenia nastroju u dzieci i młodzieży. Depresja i profilaktyka suicydalna”	13.05.2021r.	Grupa Gołdap Zajęcia zdalne	13	2	Janusz Tkaczow
4.	„SPOTKANIE ORGANIZACYJNE. Organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej w świetle obowiązującego prawa oświatowego”	12.10.2021 r.	Grupa Gołdap Zajęcia zdalne	9	2	Janusz Tkaczow
5.	"Rozwiązywanie sytuacji trudnych w szkole z nastawieniem na relacje"	24.11.2021r.	Grupa Gołdap Zajęcia zdalne	21	4	Hanna Zienkiewicz Janusz Tkaczow
6.	„Dylematy rozwoju psychoseksualnego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi "	09.12.2021r.	Grupa Gołdap Zajęcia zdalne	34	4	Maria Kalinowska Janusz Tkaczow
			Razem:	95	18	

Szkolenia Rad Pedagogicznych

Lp.	Temat	Adresat, typ szkoły, specjalność	Termin, miejsce	Liczba uczestników	Liczba godzin	Prowadzący
1.	„Zajęcia rewalidacyjne”	Nauczyciele PPP w Gołdapi	07.09.2021 r. PPP w Gołdapi	8	4	Janusz Tkaczow
2.	„Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w świetle obowiązującego prawa oświatowego”	Nauczyciele SP Nr 2 w Gołdapi	13.09.2021 r. SP Nr 2 w Gołdapi	26	3	Janusz Tkaczow
3.	„Organizacja zajęć WWRD w świetle obowiązującego prawa oświatowego”	Nauczyciele SP Nr 3 w Gołdapi	27.09.2021 r. SP Nr 3 w Gołdapi	28	3	Janusz Tkaczow
4.	„Organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej. WOPFU, IPET”	Nauczyciele SP Nr 3 w Gołdapi	28.09.2021 r. SP Nr 3 w Gołdapi	20	3	Janusz Tkaczow
5.	„Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne uczniów z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych”	Nauczyciele ZPO w Baniach Mazurskich	26.10.2021 r. ZPO w Baniach Mazurskich		3	Janusz Tkaczow
6.	„Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne uczniów z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych”	Nauczyciele SP w Dubeninkach	08.11.2021 r. SP w Dubeninkach	18	3	Janusz Tkaczow
7.	„Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne uczniów z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych”	Nauczyciele SP Nr 1 w Gołdapi	23.11.2021 r. SP Nr 1		3	Janusz Tkaczow

Konferencje metodyczne

Lp.	Temat	Adresat, typ szkoły, specjalność	Termin, miejsce	Liczba uczestników	Liczba godzin	Prowadzący
1.	„Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne uczniów z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych”	Pedagodzy szkolni, nauczyciele różnych typów szkół	07.10.2021 r. Centrum Dydaktyczno Szkoleniowe w Gołdapi	30	3	Janusz Tkaczow – organizator, prowadzący
2.	„Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów szkół branżowych” Wystąpienie – „Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole według obowiązującego prawa oświatowego”	Dyrektorzy, nauczyciele szkół branżowych	17.02.2021 r. Kuratorium Oświaty w Olsztynie	236	2	
3.	„Ocena efektywności systemu doradztwa zawodowego realizowanego w ramach udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej we wszystkich etapach edukacyjnych” Wystąpienie – „Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole według obowiązującego prawa oświatowego”	Dyrektorzy, nauczyciele, doradcy zawodowi szkół podstawowych i ponadpodstawowych	03.03.2021 r. Kuratorium Oświaty w Olsztynie	289	2	
			Razem:	555	7	

Liczba szkoleń pracowników dotyczących tematyki pomocy dzieciom i rodzinom:

15 nauczycieli Poradni doskonalilo się w szkoleniach z zakresu:

- „MASAŻ SHANTALA”
- „KORP”
- „Pierwsza diagnoza dziecka”
- „Spektrum autyzmu a integracja sensoryczna”
- „Zajęcia rewalidacyjne”
- „Techniki efektywnego uczenia się”
- „Dylematy rozwoju psychoseksualnego dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”.

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi

PCPR realizując zadania dotyczące rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych dofinansował w 2021 roku:

Lp.	Zadanie	Ogółem osoby niepełnosprawne	Osoby z niepełnosprawnością psychiczną
1	Turnusy rehabilitacyjne	20	4
2	Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	195	21
3	Likwidacja barier w komunikowaniu się	33	19
4	Likwidacja barier architektonicznych	16	1

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi w 2021 roku realizowało Program **Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej**, dzięki któremu 10 osób, w tym 4 dzieci otrzymało wsparcie asystenta, który pomagał w opiece nad osobą niepełnosprawną. Powiat otrzymał również środki na **Opiekę Wytchnieniową** w formie poradnictwa psychologicznego dla osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi (6 osób objęto Programem). Na realizację dwóch w/w projektów zostało przeznaczone w bieżącym roku 92 929,00 zł.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej z porad prawnych skorzystało 15 osób, a z porad psychologicznych 87 osób, jednak brak jest danych dotyczących, ile z tych osób posiada niepełnosprawność psychiczną.

3. Ośrodki Pomocy Społecznej gmin powiatu

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi oraz Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w Dubeninkach i Baniach Mazurskich osobom z zaburzeniami psychicznymi udzielają wsparcia w zakresie:

- pomocy społecznej, środowiskowej, usług opiekuńczych,
- dodatków mieszkaniowych,
- pracy socjalnej,
- pomocy psychologicznej
- świadczeń opiekuńczych

System pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom polega na podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności samodzielnego funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi oraz przeciwdziałanie ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Głównym elementem pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi jest:

- praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych. Praca socjalna skierowana jest na usamodzielnienie osoby zaburzonej psychicznie, odbudowanie lub polepszenie jej funkcjonowania w kręgu społecznym. Obejmuje rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w poradniach zdrowia psychicznego, a w razie potrzeby leczenia, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Współpraca z zakładami psychiatrycznymi opieki zdrowotnej, sądami i innymi instytucjami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.
- poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne w zakresie zdrowia psychicznego, zarówno dla chorych jak i ich rodzin.
- pomoc finansowa - w celu poprawy sytuacji życiowej udzielana jest pomoc w formie: zasiłki celowe, zasiłki okresowe, zasiłki stałe, specjalne zasiłki celowe).
- pomoc niefinansowa - ubezpieczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych.
- kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do Środowiskowego Domu Samopomocy „Słoneczny Dom” w Gołdapi jest formą pomocy służącą utrzymaniu osób z zaburzeniami psychicznymi w ich środowisku. Celem ŚDS jest rehabilitacja społeczna, budowanie sieci oparcia społecznego poprzez współpracę z organizacjami społecznymi, instytucjami, środowiskiem lokalnym oraz pomoc rodzinom podopiecznych
- skierowania osób z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych osobom z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach pomocy osobom wymagającym wsparcia społecznego Gmina Gołdap w 2021 r. realizowała programy mające na celu wsparcie osób najbardziej potrzebujących:

- **Opieka 75+**, celem programu było zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej (programem było objętych 36 osób)
- **Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej** - edycja 2021 celem programu było podnoszenie jakości życia osoby niepełnosprawnej poprzez ułatwienie wykonywania czynności dnia codziennego, wykształcenie samodzielności oraz w części przypadków stworzenie warunków do samodzielnej rehabilitacji (programem było objętych 5 osób)

- **Wspieraj Seniora**, celem programu było zapewnienie usług wsparcia osobom starszym i samotnym powyżej 70 roku, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Seniorzy mogli otrzymać pomoc w zakresie: dostarczenia zakupów, załatwienia drobnych spraw urzędowych, wyprowadzenie psa itp. (programem były objęte 4 osoby)

- **Opieka Wytechnieniowa** - edycja 2021 celem programu było wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Istotą programy było zapewnienie opieki osobie niesamodzielnej, dzięki czemu jej opiekun może odpocząć od codziennych obowiązków, załatwić swoje sprawy czy skorzystać z poradniczego wsparcia lub nauki w zakresie pielęgnacji czy rehabilitacji (programem były objęte 2 osoby)

Zmiany organizacyjne w pracy OPS związane z sytuacją epidemiologiczną w kraju nie wpłynęły negatywnie na wypełnione obowiązki pracowników służb społecznych a w szczególności pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi. W momencie powzięcia informacji o potrzebie pomocy osobie w tym zaburzonej psychicznie podejmowano wszelkie działania mające na celu niwelowanie skutków pandemii: pomoc psychologiczna, pomoc socjalna, pomoc prawna, pomoc opiekuńcza.

W 2021 r. z pomocy społecznej w gminie Gołdap skorzystało około 70 osób, które posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności o symbolu - P. Osoby te korzystają z różnych form pomocy (zasilek stały, zasilek okresowy, zasilek celowy, usługi opiekuńcze, skierowanie do domu pomocy społecznej, skierowanie do środowiskowego domu samopomocy, pomocy psychologicznej).

W ramach pracy socjalnej pracownicy ośrodków pomocy społecznej gromadzili i upowszechniali informacje o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 oraz informacje o punktach szczepień.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach w okresie pandemii wykonywał zadania w zakresie organizacji i prowadzenia telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych na szczepienie przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 dla osób starszych, niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz był współtwórcą ulotkę z ww. tematyki dla mieszkańców Gminy Dubeninki.

Pracownicy ośrodków pomocy społecznej gromadzili i upowszechniali informację (w okresie pandemii COVID – 19 informacja była przekazywana częściej poprzez kontakt telefoniczny osoby w potrzebie) o dostępnych mieszkańcom gminy formach psychiatrycznej, ambulatoryjnej i stacjonarnej opieki zdrowotnej funkcjonujących na obszarze powiatu i województwa, o ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz informowali o działaniu przy

PCPR Punktu Interwencji Kryzysowej ze wskazaniem dni i godzin przyjęć prawnika i psychologa oraz form komunikowania się w czasie pandemii, a także o możliwościach skorzystania z usług i instrumentów rynku pracy w celu aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi .

W ramach pracy z rodziną, rodzice byli informowani o możliwości skorzystania z bezpłatnej opieki psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej dzieci i młodzieży świadczonej w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gołdapi oraz formach komunikowania się w czasie pandemii.

Ponadto, osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom w 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach udzielił wsparcia finansowego i rzeczowego w formie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych dla 8 osób z zaburzeniami psychicznymi oraz partycypowanie w kosztach utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej dla przewlekle somatycznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie, Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelektualnie – 8 osób.

Praca socjalna świadczona przez pracowników ośrodków pomocy społecznej (w formie rozmowy telefonicznej, w wyjątkowych sytuacjach w formie kontaktu osobistego z zachowaniem reżimu sanitarnego) z osobami z zaburzeniami psychicznymi polegała również na motywowaniu do podjęcia i kontynuowania leczenia specjalistycznego, pomocy w kompletowaniu dokumentacji do orzecznictwa, podejmowaniu działań w kierunku aktywizacji zawodowej poprzez informowanie i motywowanie do korzystania z instrumentów rynku pracy i aktywizacji społecznej, a także informowaniu i motywowaniu osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi do udziału w Warsztatach Terapii Zająciowej w Gołdapi, a także informowaniu o okresach zawieszenia i wznowienia przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego działalności placówek (ŚDS, WTZ i innych).

4. Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi

1. Liczba osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gołdapi na koniec grudnia 2021 roku:

- bezrobotnych – 14 osób,

- poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu – 1 osoba.

2. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi w 2021 roku: 4 osoby bezrobotne podjęły pracę, 1 osoba bezrobotna została skierowana do wykonywania prac społecznie użytecznych, 2 osobom bezrobotnym udzielono indywidualną informację zawodową.

Szczególne okoliczności, jakie miały miejsce w związku z pandemią COVID-19, spowodowały, iż większość zaplanowanych działań w ramach usługi poradnictwa zawodowego oraz pośrednictwa pracy nie odbyło się. Były to działania wymagające grupowych spotkań, takich jak: grupowe porady i informacje zawodowe lub giełdy i targi pracy, w których uczestniczyły osoby bezrobotne, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

5. Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Elckiej w Gołdapi

Rok 2021 był trudnym okresem ze względu na panującą sytuację epidemiczną w kraju. Działalność Warsztatu, decyzjami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego była kilkakrotnie zawieszana, co miało negatywny wpływ na stan psychiczny uczestników: po przerwach wracali zagubieni, niepewni, pogarszał się kontakt z uczestnikami, tracili umiejętności, które pozyskali korzystając systematycznie z oferty Warsztatu.

Każdorazowo, po powrocie uczestników, psycholog zatrudniona w WTZ organizowała spotkania indywidualne i grupowe mające na celu ułatwienie powrotu do zajęć w Warsztacie. Dodatkowo, każdy instruktor, utrzymywał kontakt telefoniczny z rodziną uczestnika i/lub samym uczestnikiem, by okazać wsparcie i udzielić pomocy w trudnej sytuacji.

W roku 2021 przeprowadzono:

- 134 zajęcia indywidualne, w trakcie których doskonalono funkcje poznawcze,
- 391 rozmów indywidualnych o charakterze terapeutycznym,
- 374 rozmowy z rodzicami/opiekunami w sprawach dotyczących uczestników.

Warsztat swoim wsparciem obejmował w ubiegłym roku 50 uczestników z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności.

6. Środowiskowy Dom Samopomocy „Słoneczny Dom” w Gołdapi

Środowiskowy Dom Samopomocy „Słoneczny Dom” w Gołdapi jest ośrodkiem wsparcia prowadzonym w formie placówki dziennego pobytu i skierowanym do osób z zaburzeniami psychicznymi zwanych uczestnikami, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w zakresie przystosowania do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Dom przeznaczony jest dla 45 dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

- osób przewlekłe psychicznie chorych (typ A);
- osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ B);
- osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C).

Formy prowadzonej działalności :

- treningi funkcjonowania w codziennym życiu

- treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów
- treningi umiejętności spędzania czasu wolnego
- poradnictwo psychologiczne
- realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych
- realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia
- realizacja terapii ruchowej, w tym zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja.

Praca terapeutyczna i rehabilitacja prowadzona w „Słonecznym Domu” pomaga w utrzymaniu dobrej kondycji uczestników oraz daje poprawę w zakresie uspołeczniania i umiejętności życiowych. Realizacja zadań pozytywnie wpływa na uczestników zajęć. Większość z nich nabywa nowe umiejętności, które przyczyniają się do poprawy jakości życia i podwyższenia samooceny i wiary we własne siły. Pracownie funkcjonujące w „Słonecznym Domu”: taneczno-teatralna, gospodarstwa domowego, pracownia plastyczna, terapii ruchem z elementami muzykoterapii, gospodarczo-techniczna, twórczości interaktywnej.

Wprowadzone obostrzenia oraz zawieszenie działalności placówki związane z pandemią Covid-19 spowodowało nowy wymiar pracy terapeutycznej oraz rehabilitacji społecznej. Zespół wspierająco-aktywizujący w czasie zawieszenia działalności, za pomocą min. rozwiązań telekomunikacyjnych pomagał w utrzymaniu dobrej kondycji uczestników oraz podtrzymywał formy uspołeczniania i umiejętności życiowych. Uczestnicy realizowali zadania w domu. Pomagało to utrzymać kontakt z domownikami i jednocześnie nie dopuszczało do izolacji ze środowiskiem lokalnym. Mając na uwadze raport Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczący związku COVID-19 ze zdrowiem psychicznym zespół wspierająco-aktywizujący prowadząc terapię starał się nie dopuścić, aby konieczność izolacji pogłębiła w domownikach poczucie wyobcowania i wykluczenia społecznego.

Podtrzymywanie pozytywnych zmian w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych oraz możliwość egzystowania w społeczeństwie umacnia w przekonaniu, że nasza działalność jest bardzo potrzebna dla osób z niepełnosprawnościami oraz ma ogromny wpływ na umocnienie pozycji osoby zaburzonej psychicznie i niepełnosprawnej intelektualnie w rodzinie i społeczeństwie.

Zespół wspierająco-aktywizujący wspierał uczestników w działaniach samopomocowych w obszarze ich życia osobistego i społecznego. Zapewniał pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w razie możliwości umawiał uczestników na wizyty do lekarzy rodzinnych oraz lekarzy specjalistów oraz rejestrował uczestników do stomatologa. Pracownicy pomagali również w dostępie do punktu szczepień przeciwko Covid-19.

Zespół wspierająco-aktywizujący zapewnia pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz realizację pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. Pomoc psychologiczną zapewniał psycholog. Opiekunowie prowadzili niezbędną opiekę podczas zajęć oraz dowozu uczestników.

W Środowiskowym Domu Samopomocy "Słoneczny Dom" w Gołdapi organizowano spacer, oraz wycieczki. Zajęcia na świeżym powietrzu organizowane były w otoczeniu domu (w związku z obostrzeniami wynikającymi z panującej pandemii Covid-19). W ośrodku przeprowadzano zajęcia ruchowe z użyciem sprzętu tj.: atlas, orbitrek, bieżnia, rower stacjonarny, maty masujące, materace, drabinki, itp. Odbywały się również zajęcia relaksacyjne. Zespół wspierająco-aktywizujący zachęcał uczestników do udziału w grach i zabawach zespołowych w grupach, w trakcie których rozładowują swoje napięcia, mobilizują się do działania, aktywności fizycznej, zdrowej rywalizacji i pracy zespołowej.

Domownicy brali udział w ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie świata, „Stare klucze dla budzika”, „16 dni bez przemocy” oraz „Stop przemocy”. Wzięli udział online w VI Przeglądzie Twórczości Osób z Niepełnosprawnością „Witajcie w naszej bajce” w Augustowie, IV PlayBack Show-„Summer Vibes” w ramach Festynu „Schizofrenia - otwórzcie drzwi”

w Lipniaku, V Przeglądzie Pieśni Religijnych „Królowej Anielskiej Śpiewajmy” w Suwałkach oraz Festiwal Zdrowia w Gołdapi. Swoje prace plastyczne prezentowali podczas Przeglądu Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych w Suwałkach, obchodów 450- lecia Gołdapi i wystawie prac plastycznych „Jesiennie, nostalgicznie, wesoło i muzycznie”. Uczestniczyli w Integracyjnym Spotkaniu Osób Niepełnosprawnych „Sposób na życie” w Gołdapi oraz Przeglądzie Poezji i Prozy Patriotycznej „Tu jest moje miejsce, tu jest mój dom” w Kowalach Oleckich.

Uczestnicy w ramach przygotowujących do podjęcia zatrudnienia oraz wzrostu kompetencji osobistych, uczestniczyli w projekcie „Latarnicy” Polski Cyfrowej Równych Szans. Celem projektu był wzrost wydajności pracy (poprawa kompetencji pracowników) i zwiększeniu zdolności do kreowania i rozwoju e-usług publicznych oraz na integrację osób z niepełnosprawnością z osobami bez niepełnosprawności dzięki stworzeniu im możliwości szerszych interakcji społecznych dzięki wykorzystaniu Internetu.

W ramach zajęć praktycznych 18 domowników uczestniczyło w warsztatach zorganizowanych w piekarni i ciastkarni. Podczas zajęć mieli możliwość obserwacji warsztatu pracy piekarza i ciastkarza oraz mogli samodzielnie przygotowywać ciasto do wyrobu ciastek i pieczywa.

Dzięki współpracy ze Placówką Straży Granicznej w Gołdapi 25 domowników uczestniczyło w zajęciach na Przejściu granicznym w Gołdapi. Poznali zakres zadań straży granicznej oraz zapoznali się z ofertą zatrudnienia w placówce straży granicznej.

Realizacja współpracy z różnymi podmiotami i jej efekty:

l.p.	Nazwa instytucji	Efekt współpracy
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi.	Informowanie o możliwości uczestnictwa na zajęciach w śds, współpraca przy ustalaniu potrzeb uczestników oraz ich sytuacji bytowej.
2.	Fundacja Stocznia.	Materiał edukacyjne skierowane do opiekunów zajmujących się osobami chorymi na choroby otępienne.
3.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Józefa Piłsudskiego w Gołdapi.	Spotkania i zajęcia integracyjne, np. Ekwalentynki, zielone dni, sprzątanie świata, itp.
4.	2 Wielopoziomowa Drużyna Harcerska Aves w Gołdapi.	Spotkanie integracyjne.
5.	Dom Pomocy Społecznej w Kowalch Oleckich. Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” w Kowalch Oleckich.	Integracyjne spotkanie Osób Niepełnosprawnych „Sposób na życie”.
6.	-Środowiskowy Dom Samopomocy w Augustowie. -Środowiskowy Dom Samopomocy w Wolnicy. - Środowiskowy Dom Samopomocy w Kowalch Oleckich. - Środowiskowy Dom Samopomocy w Lipniaku. - Środowiskowy Dom Samopomocy w Suwałkach.	VI Przegląd Twórczości Osób z Niepełnosprawnością „Witajcie w naszej bajce” w Augustowie. Kabareton. Przegląd Poezji i Prozy Patriotycznej „Tu jest moje miejsce, tu jest mój dom”. IV PlayBack Show-„Summer Vibes” w ramach Festynu „Schizofrenia-otwórzcie drzwi”. V Przegląd Pieśni Religijnych „Królowej Anielskiej Śpiewajmy”.
7.	Placówka Straży Granicznej w Gołdapi.	Zajęcia na przejściu granicznym w Gołdapi.
8.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Warsztat Terapii Zajęciowej w Suwałkach.	Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych.
9.	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Gołdapi.	Akcja „Stare klucze dla budzika”.
10.	Dom Kultury w Gołdapi.	Wystawa prac plastycznych uczestnika podczas uroczystych obchodów 450-lecia Gołdapi, Festiwal Zdrowia w Gołdapi.
11.	Biblioteka Publiczna w Gołdapi.	Wystawa prac plastycznych uczestników „Jesienne, nostalgicznie, wesoło i muzycznie”.
12.	Grupowa Praktyka Pielęgniarek i Położnych "Puls" w Gołdapi.	Spotkanie na temat zdrowia i chorób zakaźnych w tym Covid-19, pomiar ciśnienia krwi i cukru oraz ewentualne zalecenia medyczne.
13	Nieformalna Grupa opiekująca się kotami bezdomnymi „Gołdapskie koty bezdomne - pomoc i adopcja.	Pomoc bezdomnym kotom poprzez wykonanie budek na zimę oraz drapaków.

7. Zespół Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Gołdapi

Zespół Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w roku 2021 zrealizował następujące działania:

- Upowszechnianie informacji na temat zaburzeń psychicznych – włączenie się do Kampanii „Żółta wstążka”, która jest w Polsce symbolem solidarności z osobami chorującymi psychicznie.
- Zajęcia edukacyjne dla uczniów/ wychowanków prowadzone przez pedagoga, nauczycieli, wychowawców na temat: promocji zdrowia psychicznego; profilaktyki zapobiegania powstawaniu zaburzeń psychicznych; kształtowania zachowań i stylów życia wpływających korzystnie na zdrowie psychiczne; form pomocy i wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Pedagogizacja rodziców – porady i konsultacje w ramach Pomocy Psychologicznej – Pedagogicznej. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego; wskazanie instytucji na temat instytucji pomocowych świadczących usługi w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.
- Realizacja Programu wychowawczo – profilaktycznego zawierającego szereg działań edukacyjno – profilaktycznych.
- Realizacja Programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii; Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii:
  - ✓ Program „Przyjaciele ZIPPIEGO”,
  - ✓ „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”.
- Realizacja Międzynarodowego Programu „Emocja”.
- Integracja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne.
- Zajęcia w ramach Treningu Umiejętności Społecznych.
- Udział w Kampaniach:
  - ✓ „Pomarańczowa wstążka”,
  - ✓ „Biała wstążka”,
  - ✓ „Ja nie widzę Ciebie, Ty zobaczysz mnie”.
- Realizacja imprez integracyjnych, kulturalnych i sportowych wspierających aktywność osób niepełnosprawnych, m. in.:
  - ✓ Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną;
  - ✓ Światowy Dzień Autyzmu;
  - ✓ Międzynarodowy Dzień Zespołu Downa;
  - ✓ Sportowe Spotkania z Dziećmi;

- ✓ Koncert Charytatywny „Bądźmy razem”.
- Realizacja Programów profilaktycznych:
  - ✓ „Kreatywni – wolni od uzależnień”,
  - ✓ „NIE uzależnieniom, TAK dla aktywności”.

Programy zrealizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.

Główne cele programów:

- ✓ rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu (w tym zdrowiu psychicznemu),
- ✓ wspieranie dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne,
- ✓ podniesienie poziomu wiedzy na temat uzależnień oraz negatywnych skutków zażywania substancji psychoaktywnych,
- ✓ działalność edukacyjna i informacyjna zwiększająca świadomość w zakresie uzależnień, negatywnego wpływu środków psychoaktywnych na zdrowie fizyczne i psychiczne, mechanizmów zażywania środków psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży,
- ✓ podejmowanie działań profilaktycznych służących ograniczaniu zjawisk ryzykownych,
- ✓ przygotowanie uczniów/ wychowanków do podejmowania samodzielnych, racjonalnych wyborów we współpracy z rodzicami, nauczycielami, specjalistami,
- ✓ wygaszanie zachowań ryzykownych przez naukę wyrażania własnych emocji i potrzeb w sposób akceptowalny społecznie,
- ✓ wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje zdrowie,
- ✓ kształtowanie i promowanie zdrowego stylu życia (w tym zdrowia psychicznego),
- ✓ integracja społeczna,
- ✓ wzmacnianie więzi rodzinnych.
- Realizacja Programu „Bądźmy poszukiwaczami autorytetu”, który zawiera zestaw oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych promujących postawę autorytetu jako fundamentu relacji między dziećmi i dorosłym oraz działania z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych, szczególnie antyspołecznych i przestępczych. Program współfinansowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości.
- Zamieszczanie na stronach internetowych placówki informacji o realizowanych działaniach w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.
- Podnoszenie kompetencji zawodowych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego przez specjalistów ZPEW. Udział w szkoleniach m.in.:

- ✓ Depresja oraz inne zaburzenia nastroju u dzieci i młodzieży – diagnoza i terapia.
  - ✓ Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dziecka oraz wdrożenie procedury „Niebieskie karty”.
  - ✓ Interwencja kryzysowa w szkole.
  - ✓ Kształcenie specjalne, a pomoc psychologiczno – pedagogiczna.
  - ✓ W stronę rozwiązań – realizacja działań wspomagających uczniów w kontekście zdiagnozowanych potrzeb.
  - ✓ Cyberprzemoc.
  - ✓ Zaburzenia psychiczne przejawiające się myślami samobójczymi i zachowaniami autodestrukcyjnymi u młodzieży szkolnej.
  - ✓ Profilaktyka uzależnień behawioralnych.
  - ✓ Trening Pewności Siebie dla uczniów wycofanych, zagrożonych funkcjonowania w roli ofiar przemocy, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Udział pedagoga szkolnego w spotkaniu ze specjalistą Departamentu Zdrowia Psychicznego Biura Rzecznika Praw Pacjenta w Warszawie. Temat: „Prawa *dziecka pacjenta* oraz wsparcie zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży w Polsce”.
  - Udział pedagoga szkolnego w Superwizjach skierowanych do członków Grup Roboczych wykonujących zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
  - W placówce realizowane były zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, między innymi kompetencje emocjonalno – społeczne.
  - Realizowane były zajęcia Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno – Rehabilitacyjno – Opiekuńczego, w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za Życiem”.
  - W związku z pandemią COVID-19 zapewniono dostęp do pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej.

8. Liceum Ogólnokształcące w Gołdapi i Zespół Szkół Zawodowych w Gołdapi

W Liceum Ogólnokształcącym w Gołdapi powyższy Program realizowany był w następujący sposób:

1. Na lekcjach wychowawczych realizuje się program wychowawczo-profilaktyczny, który zawiera takie tematy:
  - jak radzić sobie ze stresem,
  - jak unikać nerwicy i depresji,
  - wzmocnienie wiary w siebie, aby uczeń znał swoją wartość, swoje słabe i mocne strony;
  - zdrowy tryb życia i konieczność dbania o własne bezpieczeństwo i zdrowie;

- tolerancja, w tym do osób z chorobą psychiczną,
  - jak prawidłowo funkcjonować w zespole, bezkonfliktowo i solidarnie pracować i współżyć w grupie,
  - profilaktyka uzależnień,
  - agresja, przemoc.
2. Szkolne obchody Światowego Dnia Walki z Depresją (23 lutego)- sporządzenie gazetki informacyjnej, rozdanie ulotek, informacja na szkolnej stronie internetowej.
Na lekcjach wychowania fizycznego uczniowie rozładowują napięcie emocjonalne, uczą się jak zdrowo i efektywnie wypoczywać. Grupa uczniów uczestniczy też w sportowych zajęciach pozalekcyjnych.
  3. Warsztaty na temat zdrowia psychicznego dzieci, jak radzić sobie z emocjami, warsztaty profilaktyki uzależnień – specjaliści z zewnątrz.
  4. Kampania pomarańczowej wstążki.
  5. Zajęcia „kochaj bliźniego swego” realizowane na religii.
  6. Integrowanie uczniów w klasach pierwszych.
  7. Pedagogizacja rodziców.
  8. Uświadamianie zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie- wychowawcy na wywiadówkach.
  9. Ulotki informacyjne dla rodziców na temat, jak rozpoznawać problemy u swego dziecka, jak im zaradzić; jak pomóc dziecku nie pić; jak zapobiec anoreksji i bulimii.
  10. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z rodzin objętych Niebieską Kartą.
  11. Udział nauczycieli w warsztatach zorganizowanych na terenie szkoły: „Zachowania autoagresywne u dzieci i młodzieży”, oraz w szkoleniu (webinar) zorganizowanym przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Gołdapi „Depresja u dzieci i młodzieży”.
  12. Na szkolnej stronie internetowej, w szkolnych informatorach dla rodziców, a także na szkolnej gablocie pedagoga umieszczone są informacje nt. gdzie można uzyskać pomoc.

W Zespole Szkół Zawodowych w Gołdapi prowadzone są badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów.

Rodzaj analizy (diagnozy, ankiety), liczba uczniów i ogólne wnioski:

- „Monitorowanie sytuacji edukacyjnej uczniów z opiniami i orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej”, sporządzenie w oddzielnym sprawozdaniu wniosków semestralnych wynikających z osiągnięć bądź trudności uczniów, przekazanie informacji członkom Rady Pedagogicznej na radzie podsumowującej, po egzaminach poprawkowych. Wnioski potrzebne do podejmowania dalszych działań w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej wobec uczniów przez wychowawców-koordynatorów i zespołu pracującego z danym uczniem. W technikum – 88, w szkole branżowej – 21 uczniów mających opinie. Łącznie 109 opinii wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

- Konsultacje z wychowawcami bursy szkolnej w celu wymiany informacji o funkcjonowaniu uczniów w szkole i bursie, warunków mieszkalnych wychowanków, omówienie aktualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, w szczególności potrzeb uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w procesie nauczania.

- Analiza diagnoz sytuacji wychowawczej i edukacyjnej po powrocie uczniów do nauki stacjonarnej, sporządzonych przez wychowawców poszczególnych klas: kl. 1 tgt, 1 tl, 1 tl1, 1ms, 1 w, 2 pgt, 2 tl, 2 pmw, 3 ti, 3 tgt, 3 tl i na ich podstawie sporządzenie propozycji zakresu modyfikacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, które przekazano dyrektorowi w oddzielnym sprawozdaniu. Ogólne wnioski:

- w sferze fizycznej: zaplanowanie w klasowych planach wychowawcy godzin dotyczących zachowań prozdrowotnych, uwzględniających zapobieganie i przeciwdziałanie COVID-19 (m.in. zasady higieny i skutki jej nie przestrzegania, wdrażanie uczniów do utrzymywania czystości w miejscu pracy, lekcji)

- w sferze psychicznej: zaplanowanie w klasowych planach wychowawcy godzin dotyczących profilaktyki cyberprzemocy (zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu, mediów elektronicznych, portali społecznościowych), a także kontynuacja zadań, które są już uwzględnione w SPW-P i powinny być realizowane przez całą społeczność szkolną: dyrektora, wychowawców, pedagoga, psychologa, nauczycieli (w tym nauczycieli bibliotekarzy) oraz inne podmioty współpracujące ze szkołą w ramach działań opiekuńczo-wychowawczych

- w sferze społecznej: organizowanie spotkań integrujących klasy poprzez organizowanie wyjść klasowych (np. wycieczki edukacyjno-rekreacyjne, pielgrzymka maturzystów, klasowe uroczystości, typu: wigilie klasowe, jasełka, Dzień Dziecka itp.), proponowanych przez uczniów podczas diagnozy w poszczególnych klasach

Warsztaty, konkursy, programy profilaktyczne i promujące zdrowie oraz inne działania związane z tą tematyką:

- Warsztaty online „Jak radzić sobie z emocjami, sytuacjami trudnymi – lęki, depresja, profilaktyka zachowań suicydalnych wśród młodzieży”, przeprowadzone przez Centrum

Edukacji i Profilaktyki w Krakowie, zorganizowane przez pedagoga szkolnego i dyrektora w kl. 1 ms i 2 pgt (27.05.2021 r.). Udział wzięło 15 uczniów technikum i 27 uczniów szkoły branżowej.

- Warsztaty online „Stres pod kontrolą. Jak radzić sobie ze stresem?”, przeprowadzone przez pracownika Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w kl. 4 tgi (dn. 15.04.2021 r.) i 4 tl (dn. 16.04.2021 r.) przy pomocy aplikacji Microsoft Teams, zorganizowane przez pedagoga szkolnego. Udział wzięło ok. 40 uczniów technikum.
- „Dzień Bezpiecznego Internetu” – akcja edukacyjna, która miała na celu inicjowanie i propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu młodzieży do zasobów internetowych, zapoznanie z problematyką bezpieczeństwa online oraz promocję pozytywnego wykorzystania Internetu. Zaproponowano także uczniom technikum (kl. 3 tgt, 4 tgi) udział w bezpłatnej konferencji on-line z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu 2021, prowadzonej przez specjalistów, naukowców, terapeutów, m.in. NASK w zakresie tematyki korzystania z Internetu (przekazano uczniom program, termin). W akcji udział wzięło ok. 90 uczniów technikum i ok. 120 uczniów szkoły branżowej (aplikacja Microsoft Teams).
- „Ars, czyli jak dbać o miłość – profilaktyka uzależnień” – w ramach realizacji programu, zwrócono uwagę młodzieży na mity jakie krążą wokół substancji psychoaktywnych, wyjaśniono dlaczego program nosi nazwę „Ars, czyli jak dbać o miłość” (aplikacja Microsoft Teams). Udostępniono uczniom ulotki i plakaty oficjalnie rekomendowane przez MEN, PARPA, część z nich została zamieszczona na stronie internetowej szkoły: Zespół Szkół Zawodowych w Gołdapi - PROGRAM EDUKACYJNY "ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ" (superszkolna.pl) Udział wzięło ok. 210 uczniów technikum i 140 uczniów szkoły branżowej.
- „Stres pod kontrolą” – akcja mająca na celu uświadomienie uczniom reakcji organizmu na stres i sposobu radzenia sobie ze stresem. Przedstawiono uczniom podstawowe wiadomości o stresie „Reakcja organizmu na stres”, a także film edukacyjny „Techniki nauki: Jak zapanować nad stresem?”, rekomendowany przez portal gov.pl i TVP. Wskazano uczniom pasma edukacyjne „Repetitorium dla maturzysty – pasmo TVP dla maturzystów”, pomocne w utrwaleniu materiału przed maturą. We współpracy z dyrektorem zorganizowano zajęcia na w/w temat z pracownikiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w kl. 4 tgi (dn. 15.04.2021 r.) i 4 tl (dn. 16.04.2021 r.) przy pomocy aplikacji Microsoft Teams. Udział wzięło ok. 45 uczniów technikum.
- „Światowy Dzień bez Tytoniu” – w ramach kampanii edukacyjnej zwrócono uwagę młodzieży na szkodliwość palenia papierosów, a jednocześnie wskazano konstruktywne sposoby spędzania czasu, z poszanowaniem własnego zdrowia. Zwrócono uwagę młodzieży na negatywne skutki zdrowotne, społeczne i ekonomiczne palenia papierosów. Udostępniono uczniom przygotowaną przez pedagoga prezentację multimedialną. Rozpowszechniono ulotki

edukacyjne (aplikacja Microsoft Teams). Udział wzięło ok. 300 uczniów technikum i ok. 100 uczniów szkoły branżowej.

- „Bezpieczne wakacje. Bądź bezpieczny, życie czeka” – akcja edukacyjna z zakresu bezpieczeństwa w czasie wakacji, społecznych zagrożeń, które mogą narażać zdrowie bądź życie młodych ludzi. Akcją objęto 4 klasy szkoły branżowej I stopnia (ok. 80 uczniów) i 7 klas technikum (ok. 140 uczniów) (aplikacja Microsoft Teams + spotkanie z pedagogiem szkolnym po powrocie do nauki stacjonarnej).

W szkole pracuje Pani psycholog, która objęła swoimi konsultacjami szeroką grupę uczniów i rodziców. Efektem pracy jest bardzo wysoki odsetek młodzieży skierowanej na dalsze badania czy leczenie psychiatryczne.

Do szkoły uczęszcza kilkoro uczniów z różnymi niepełnosprawnościami. Są to uczniowie ze spektrum autyzmu czy Aspergerem – 3. Ponadto uczniowie o niepełnosprawności ruchowej i intelektualnej w stopniu lekkim (1 – ruchowa, 3 uczniów z niepełnosprawnością intelektualną lekką). Wszyscy uczniowie z dysfunkcjami uczęszczają na zajęcia rewalidacyjne czy podnoszące kompetencje społeczne uczniów. Poza tym na zajęciach wychowawczych nauczyciele realizują tematy z programu profilaktyczno – wychowawczego i edukacji prozdrowotnej.

IV. WNIOSKI Z ANALIZY INFORMACJI ZEBRANYCH OD REALIZATORÓW PROGRAMU:

Analizując założenia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 w kontekście sprawozdań przedłożonych przez Realizatorów Programu, stwierdzić należy, że zadania te są realizowane właściwie i wpływają na poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich. W stanie pandemii wszystkie jednostki starały się dostosować swoje działania do aktualnie obowiązujących obostrzeń, nie zaniedbując jednocześnie konieczności wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Problematyka zdrowia psychicznego człowieka uwzględniana jest w programach pracy szkół i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, które kierują do dzieci i młodzieży wiele programów odpowiadających na ich potrzeby i aktualne. Systematycznie organizowane i prowadzone są zajęcia edukacyjne i informacyjne dla dzieci, rodziców, nauczycieli z zakresu zdrowia psychicznego. Dodatkowo realizowane są działania skierowane na pomoc indywidualną dzieciom, rodzicom, nauczycielom (treningi, warsztaty).

Szkoły realizują programy profilaktyczne i programy promocji zdrowia psychicznego.

Poprzez udział osób dorosłych z niepełnosprawnościami w zajęciach oferowanych przez ŚDS i WTZ zwiększa się aktywność społeczna i integracja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi. W społeczeństwie rośnie świadomość w zakresie wiedzy dotyczącej autyzmu, zaburzeń psychicznych, kompetencji rodziców w zakresie wychowywania dzieci z zaburzeniami

psychicznymi, a także w zakresie funkcjonowania w społeczeństwie osób niepełnosprawnych, w tym osób z problemami psychicznymi.

Osobom potrzebującym udzielane jest wsparcie psychologiczne, socjalne i świadczone są porady prawne.

Z up. STAROSTY
Magdalena Mackiewicz
mgr Magdalena Mackiewicz
GŁÓWNY SPECJALISTA
ds. Zdrowia i Pomocy Społecznej